

FOLKETINGET

Til alle departementschefer

Kære departementschefer

30. september 2024

Jeg skriver til jer for at gøre jer opmærksom på visse ændringer i Folketingets arbejdsformer, som fra det nye folketingsår får betydning for det daglige samarbejde med ministerierne.

J.nr.: 23-001269-34

Ændringer af de tidsmæssige rammer for behandling af lovforslag

**Jens Teilberg
Søndergaard**
Vicedirektør

Før sommer vedtog Folketinget en ændring af forretningsordenen, jf. beslutningsforslag nr. B 209, som særlig vedrører de tidsmæssige rammer for behandlingen af lovforslag. Forretningsordensændringen træder i kraft ved begyndelsen af folketingsåret 2024-25.

Christiansborg
1240 København K
3337 5500
ft@ft.dk
www.ft.dk

Ændringen indebærer, at der fremover skal gå mindst 40 dage fra fremsættelsen af et lovforslag til 3. behandling og ikke som hidtil mindst 30 dage. Folketinget regner derfor fremover behandlinger af lovforslag på kortere tid end 40 dage for hastebehandlinger, jf. nærmere herom nedenfor i afsnittet om retningslinjer for hastebehandlinger.

Folketinget kan med almindeligt flertal give samtykke til, at 3. behandling finder sted før 40 dage, men ikke før 30 dage efter fremsættelsen. Først hvis der skal gå mindre end 30 dage fra fremsættelsen til 3. behandling, vil det kræve egentlig dispensation fra forretningsordenen, hvilket som hidtil kræver tre fjerdedeles flertal blandt de stemmende medlemmer.

Endvidere indebærer ændringen, at der fremover skal gå mindst 7 dage fra fremsættelsen af et lovforslag til 1. behandling. Udvalget for Forretningsordenens har bedt Folketingets Administration om fremover at arbejde for, at der går mindst 14 dage fra fremsættelse til 1. behandling, hvor dette praktisk er muligt og hensigtsmæssigt. Jeg håber, at I og jeres ministerier vil have dette

med i jeres overvejelser, når I tilrettelægger fremsættelsen af lovforslag i løbet af folketingsåret.

Ændringen træder i stedet for den hidtidige regel om mindst 2 dage og den hidtidige »bør«-regel om mindst 5 dage. Folketinget kan med almindeligt flertal give samtykke til, at 1. behandling finder sted før 7 dage, men ikke før 2 dage efter fremsættelsen. Først hvis der skal gå mindre end 2 dage fra fremsættelsen til 1. behandling, vil det kræve egentlig dispensation, der som nævnt kræver tre fjerdedeles flertal blandt de stemmende medlemmer.

De nye regler om mindstetid fra fremsættelse til 1. behandling finder tilsvarende anvendelse for beslutningsforslag.

Jeg minder i samme forbindelse om de almindelige regler for fremsættelse af lovforslag i forretningsordenens § 10, stk. 3. Det har i praksis stor betydning for Folketingets muligheder for en fyldestgørende behandling, at regeringens lovforslag fremsættes i en hensigtsmæssig takt, og navnlig at fristen den 1. april i videst muligt omfang overholdes.

Ændringer med hensyn til spørgsmål fra Folketinget

I forretningsordensændringen indgår også elementer, der tilgodeser et hensyn til at give bedre tid til ministeriernes arbejde.

Således ændres reglerne for § 20-spørgsmål til mundtlig besvarelse, så spørgsmålene fremover skal sendes til Folketingets Lovsekretariat senest kl. 12 den fjerde – og ikke som hidtil den tredje – hverdag (lørdag ikke medregnet) før spørgetiden. Dermed vil fristen normalt være torsdag kl. 12 og ikke fredag kl. 12. Lovsekretariatet vil naturligvis som hidtil videreformidle de stillede spørgsmål til ministerierne hurtigst muligt.

På tilsvarende vis skal ministerierne melde afbud til spørgetiden et døgn tidligere end hidtil, dvs. normalt senest tirsdag kl. 12.

Herudover indføres der regler om, at visse typiske ferieperioder ikke medregnes i fristerne for skriftlig besvarelse af udvalgsspørgsmål. Konkret vil de kalenderuger, hvor juledag, nytårsdag og påskedag falder, og 4 kalenderuger fra og med den første mandag i juli måned ikke indgå i beregningen. Det bemærkes, at dette kun vil gælde for de almindelige frister på 4 uger. Hvor der konkret er fastsat en anden frist, vil denne ikke være påvirket af den nye regel.

Folketingets Udvalgssekretariat vil forud for hvert folketingsår fremover orientere om, hvilke konkrete kalenderuger der ikke indgår i fristberegningen.

Retningslinjer for hastebehandlinger af lovforslag

Som nævnt indledningsvis vil det fremover blive betragtet som en hastebehandling, hvis et lovforslag ønskes behandlet i Folketinget på mindre end 40 dage fra fremsættelse til 3. behandling. Det skal i givet fald oplyses i fremsættelsestalen, at der ønskes en hastebehandling, og dette skal begrundes. Det skal endvidere oplyses, om lovforslaget ønskes behandlet på mindre end 30 dage, så der kræves dispensation fra forretningsordenen, jf. ovenfor.

Udvalget for Forretningsordenen har ønsket at fastholde, at hastebehandlingen først bør føre til, at der skal medtages en solnedgangsbestemmelse i et lovforslag, hvis behandlingstiden skal være mindre end 30 dage. Endvidere har udvalget ønsket at fastholde de hidtidige grænser for, hvornår der skal holdes egentlig afstemning om de nødvendige dispensationer fra forretningsordenen i forbindelse med en hastebehandling. Der vil derfor fortsat først skulle stemmes om dispensation fra 30-dagesreglen, hvis et lovforslag ønskes færdigbehandlet inden for et tidsrum i størrelsesordenen 8-14 dage, og først skulle stemmes om alle nødvendige dispensationer, hvis lovforslaget ønskes færdigbehandlet inden for en uge eller kortere tid, jf. udvalgets beretning af 24. marts 2021 om hastebehandling af regeringens lovforslag.

Ændringer med hensyn til afstemningsdage i Folketinget

Jeg vil herudover orientere jer om Udvalget for Forretningsordenens beslutninger om planlægning af afstemningsdage fra det nye folketingsår.

Udvalget for Forretningsordenen traf før sommerperioden en principbeslutning om, at man fremover som hovedregel kun vil have én egentlig afstemningsdag. I den tredje udgave af mødeplanen for folketingsåret 2024-25, som blev offentliggjort den 20. august 2024, er det på den baggrund som noget nyt markeret, hvilke mødedage der er forventede afstemningsdage, hvilket som udgangspunkt kun er torsdage. Dog planlægges der i de særlig travle perioder fra medio november indtil jul og fra påske indtil grundlovsdag fortsat afstemninger både tirsdage og torsdage.

For at undgå vanskeligheder som følge af, at der under 2. behandlinger kan opstå behov for afstemninger, har Udvalget for Forretningsordenen på den

baggrund tilsluttet sig, at 2. behandlinger af lovforslag i de perioder, hvor der kun skal være afstemninger om torsdagen, kun lægges om torsdagen. Det betyder naturligvis, at der vil være kortere tid til udvalgsbehandling inden for en given samlet tidsramme, end hvis man lægger 2. og 3. behandling af et lovforslag tirsdag og torsdag i samme uge eller en torsdag og tirsdag i ugen efter, som det nu er almindeligt. Det taler for, at ministerierne i deres planlægning arbejder for, at der afsættes god tid fra fremsættelsen til det ønskede tidspunkt for 3. behandling.

For at begrænse omfanget af afstemninger på de nu færre afstemningsdage har Udvalget for Forretningsordenen endvidere tilsluttet sig en ændring af praksis for, hvornår afstemningspunkter sættes til formel afstemning, og hvornår de afgøres uden afstemning, jf. forretningsordenens § 35, stk. 1, 1. pkt.

Den ændrede praksis vil bl.a. indebære, at ændringsforslag fremover som hovedregel ikke sættes til afstemning, uanset om de ifølge en udvalgsbetænkning ventes vedtaget eller forkastet. Dette må naturligvis fraviges i tilfælde, hvor der ikke er et klart holdepunkt for, om et ændringsforslag må forventes vedtaget eller forkastet, f.eks. fordi et eller flere partier ikke har tilkendegivet en stillingtagen i udvalgsbetænkningen.

Oversendelse af ændringsforslag fra ministrene og ansvar for at følge folketingsbehandlingen af lovforslag tæt

På baggrund af erfaringer fra det forgange folketingsår vil jeg benytte denne lejlighed til at minde om retningslinjerne for ministeriernes oversendelse af ændringsforslag til Folketinget og ministeriernes ansvar for at følge lovbehandlingen i Folketinget tæt.

Udvalgene fastlægger for alle lovforslag en tidsplan for udvalgsbehandlingen, hvor der bl.a. fastsættes en frist for at stille ændringsforslag. Af hensyn til lovbehandlingen skal ministeren tilstræbe, at alle ændringsforslag, så vidt det overhovedet er muligt, stilles inden for den af udvalget fastsatte frist, så alle ændringsforslag, som ministeren ønsker at stille, kan indarbejdes i det betækningsudkast, der omdeles til udvalget forud for udvalgets afgivelse af betænkning over lovforslaget.

Hvis der efter den fastsatte frist opstår ny viden i ministeriet, som medfører behov for, at ministeren stiller (yderligere) ændringsforslag, skal det pågældende ministerium tage direkte kontakt til udvalgssekretæren og oplyse, at

der kommer (yderligere) ændringsforslag fra ministeren, og om ændringsforslagene ønskes stillet til 2. eller 3. behandling.

Ministeriet skal samtidig oplyse udvalgssekretæren om, hvornår ændringsforslag, der først kan fremsendes efter den fastsatte frist, forventes oversendt til udvalget. For så vidt angår ændringsforslag, der ønskes stillet til 2. behandling, skal det tillige drøftes med udvalgssekretariatet, om ændringsforslagene kan nå at blive indarbejdet i et betænkningssudkast forud for det af udvalget fastsatte tidspunkt for afgivelse af betænkning over lovforslaget, eller om ændringsforslagene må stilles uden for betænkning til 2. behandling. Ministerierne skal være opmærksomme på, at udvalget kan beslutte at udskyde det fastsatte tidspunkt for afgivelse af betænkning, hvis der stilles ændringsforslag efter den af udvalget fastsatte frist.

Ministerierne bør altid umiddelbart efter 2. behandling af lovforslaget, dvs. samme dag som optrykket af lovforslaget efter 2. behandling foreligger, kontrollere, at alle de af ministeren stillede ændringsforslag, som er vedtaget – og eventuelle vedtagne private ændringsforslag – er korrekt indarbejdet i det optryk af lovforslaget efter 2. behandling, som Folketingets Administration offentliggør på folketingstidende.dk.

Hvis ministeriet har bemærkninger eller spørgsmål til optrykket af lovforslaget efter 2. behandling, skal ministeriet med det samme tage kontakt til Folketingets Lovsekretariat og eventuelt tillige udvalgssekretæren. Det er vigtigt, at ministerierne reagerer hurtigt, da eventuelle fejl skal kunne nå at blive rettet inden 3. behandling af lovforslaget. Jeg vil i øvrigt henvise til afsnit 6.6 i Håndbog i folketingsarbejdet herom.

Positivt resultat i to undersøgelser om lovgivningsarbejdet i 2023-24

Folketingets Administration har som vanlig lavet en årlig opgørelse over omfanget af lovforslag fra regeringen, som ikke har været sendt i høring, og om dispensation fra forretningsordenens 30-dagesfrist. Årets resultat viser en positiv udvikling. Ud af de 176 lovforslag, der indgik i undersøgelsen, var kun et enkelt lovforslag ikke blevet sendt i høring inden fremsættelsen, men først samtidig med fremsættelsen. Der har ikke været dispenseret fra 30-dagesreglen for nogen lovforslag fra regeringen i folketingsåret 2023-24. Opgørelsen er omdelt som UFO alm. del – bilag 84.

Folketingets Administration har i år tillige lavet en undersøgelse af, om regeringen i folketingsåret 2023-24 har overholdt de nye frister for oversendelse

af høringsmateriale til udvalgene, som trådte i kraft i folketingsåret 2023-24. Resultatet af denne undersøgelse giver tilsvarende et positivt billede og viser, at de nye retningslinjer for oversendelse af høringsmateriale overvejende er overholdt fra regeringens side. Ud af de 176 lovforslag, der indgik i undersøgelsen, er høringsmaterialet for 166 lovforslags vedkommende oversendt på fremsættelsesdagen og senest 7 dage inden førstebehandlingen. For 9 lovforslags vedkommende er høringsmaterialet oversendt efter fremsættelsesdagen, men inden for fristen senest 7 dage inden førstebehandlingen. Kun for ét lovforslag er høringsmaterialet oversendt efter fremsættelsen og senere end 7 dage før førstebehandlingen. Undersøgelsen er omdelt som UFO alm. del – bilag 85.

Begge undersøgelser har været forelagt Udvalget for Forretningsordenen, som udtrykte tilfredshed med det positive resultat. Udvalget besluttede samtidig, at Folketingets Administration skal gentage begge undersøgelser for folketingsåret 2024-25. Udvalget håber på et lignende positivt billede for det nye folketingsår.

Jeg ser frem til det kommende folketingsår og samarbejdet med jeres ministerier. Udvalget for Forretningsordenen vil i årets løb følge med i virkningen af de nye tiltag, herunder om den overordnede intention om at skabe bedre tid til lovgivningsarbejdet i Folketinget virkeliggøres.

Med venlig hilsen

Jens Teilberg Søndergaard